

## **D ô v o d o v á   s p r á v a**

### **Všeobecná časť**

Ministerstvo spravodlivosti SR predkladá z vlastnej iniciatívy do legislatívneho procesu návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podstatou návrhu je zmena príslušnosti súdu na vykonávanie úkonov v prípravnom konaní podľa Trestného poriadku vo veciach, ktoré sú v pôsobnosti Špeciálneho súdu. Navrhuje sa, aby o týchto veciach rozhodoval Krajský súd v Banskej Bystrici.

Prijatie uvedenej zmeny je nevyhnutné z dôvodu nedostatočného personálneho obsadenia Špeciálneho súdu vzhľadom na veľké množstvo vecí, pri ktorých je predpoklad, že o nich bude v prípravnom konaní konať Špeciálny súd. Za necelé dva mesiace (od 1.9.2004) konal Krajský súd v Banskej Bystrici ako zákonom určený substitučný súd v prípravnom konaní podľa Trestného poriadku vo vyše 500 úkonoch.

Zároveň sa upravujú aj nevyhnutné ustanovenia ďalších zákonov, a to

- a) zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov ohľadom rozhodovania o súhlase s použitím informačno-technických prostriedkov – v týchto veciach už budú rozhodovať iba jednotlivé krajské sudy, a nie aj Špeciálny súd, keďže ide rozhodovanie mimo trestného konania,
- b) zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediach v znení neskorších predpisov ohľadom nevyhnutnosti vykonania bezpečnostnej previerky Národným bezpečnostným úradom pre sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorí budú rozhodovať o veciach v pôsobnosti Špeciálneho súdu jednak, keď Krajský súd v Banskej Bystrici rozhoduje ako substitučný súd, jednak keď bude tento súd vykonávať úkony v prípravnom konaní podľa Trestného poriadku o veciach v pôsobnosti Špeciálneho súdu,
- c) zákona č. 371/2000 Z.z. o sídlach a obvodoch súdov v SR – odkladá sa účinnosť zmeny sídla Špeciálneho súdu z 1.1.2005 na 1.7.2005.

Navrhovaná právna úprava je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

### **Doložka finančných, ekonomických a environmentálnych vplyvov a vplyvov na zamestnanosť**

#### **Prvá a štvrtá časť - odhad vplyvu na verejné financie a zamestnanosť:**

##### **I. Sudcovia Špeciálneho súdu**

Kategória 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Počíta sa so 6 sudcami Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorí budú rozhodovať v predmetných veciach (platové ohodnotenie budú mať zhodné ako sudcovia Špeciálneho súdu):

- a) základný plat sudcu – rozdiel medzi priemerným základným platom sudcu a základným platom sudcu Špeciálneho súdu:

6 sudcov x 12 930 Sk x 13 mesiacov = 1 008 540,- Sk

b) mesačné paušálne náhrady nákladov spojených s výkonom funkcie sudcu vo výške 1/12 z 50 % základného platu (§ 52 ods. 2 zák. č. 385/2000 Z.z.) – rozdiel medzi priemernou paušálnou náhradou a paušálnou náhradou sudcu Špeciálneho súdu:

6 sudcov x 539 Sk x 12 mesiacov = 38 808,- Sk

c) funkčný príplatok (§ 69 ods. 2) – dvojnásobok priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok predstavuje sumu 28 730,- Sk. (14 365 Sk x 2):

6 sudcov x 28 730 Sk x 13 mesiacov = 2 240 940,- Sk

Rekapitulácia kategórie 610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania za sudcov spolu: **3 288 288,- Sk**

Kategória 620 – Poistné a príspevok do poisťovní

Zvýšenie plátov sudcov nebude mať v tejto kategórii výdavkov dopad na štátny rozpočet, vzhľadom na stanovený vymeriavací základ pre povinnosť odvodov poistného do poisťovní.

## **II. Zamestnanci Špeciálneho súdu**

Kategória 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

1 vyšší súdny úradník (VSÚ) – štátna služba v 7. platovej triede

Výpočet:

1 VSÚ x plat 17 300,- Sk (7. plat. trieda 14 410,- Sk + 20 % osobný príplatok 2 890,- Sk) x 12 mesiacov = **207 600,- Sk**

Kategória 620 – Poistné a príspevok do poisťovní - **72 556,- Sk.**

1 asistentka senátu – štátna služba v 3. platovej triede

Výpočet:

1 asistentka senátu x plat 11 070,- Sk (3. plat. trieda 9 220,- Sk + 20 % osobný príplatok 1 850,- Sk) x 12 mesiacov = **132 840,- Sk**

Kategória 620 – Poistné a príspevok do poisťovní - **46 428,- Sk.**

Rekapitulácia za zamestnancov:

|                                                                          |                    |
|--------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| kategória 610 – Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania | ....340 440,- Sk   |
| kategória 620 – Poistné a príspevok do poisťovní                         | ..... 118 984,- Sk |
| Spolu 610 + 620:                                                         | ..... 459 424,- Sk |

**Rekapitulácia celkom za sudcov a zamestnancov (610 + 620) .....3 747 712,- Sk (finančné prostriedky budú uhradené z rozpočtovej kapitoly ministerstva spravodlivosti).**

**Druhá časť - odhad vplyvu na obyvateľov, hospodárenie podnikateľskej sféry a iných právnických osôb:**

Problematika upravená v návrhu zákona by mala prispieť k zvýšeniu bezpečnosti, stability a ekonomického rozvoja.

### **Tretia časť - odhad vplyvu na životné prostredie:**

Navrhovaná právna úprava nebude mať vplyv na životné prostredie.

## **DOLOŽKA ZLUČITEĽNOSTI**

### **právneho predpisu s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie**

**1. Navrhovateľ právneho predpisu:** vláda Slovenskej republiky.

**2. Názov návrhu právneho predpisu:**

zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom (Trestný poriadok) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

**3. Záväzky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskym spoločenstvám a Európskej únii:**

a) problematika návrhu zákona nie je prioritou aproximácie práva podľa článku 70 Európskej dohody o pridružení, ani podľa Národného programu pre prijatie *acquis communautaire*, Partnerstva pre vstup, Bielej knihy a screeningu; návrh zákona nie je súčasťou Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2004 a predkladá sa z iniciatívy podpredsedu vlády a ministra spravodlivosti SR,

b) úloha prijať zákon, ktorým sa zriadi Špeciálny súd bola súčasťou Prioritných úloh vlády SR vyplývajúcich z Pravidelnej správy Európskej komisie o pripravenosti Slovenskej republiky na členstvo v Európskej únii z 9.10.2002.

**4. Problematika návrhu právneho predpisu**

a) nie je upravená v práve Európskych spoločenstiev,

b) je upravená v práve Európskej únie: v čl. 6 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii, ktorý ustanovuje, že únia práva zabezpečené Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd z roku 1950 rešpektuje ako všeobecne právne princípy.

**5. Stupeň zlučiteľnosti návrhu právneho predpisu s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie:**

a) žiadna,

b) úplná.

**6. Gestor (spolupracujúce rezorty):** bezpredmetné.

**7. Účasť expertov pri príprave návrhu právneho predpisu a ich stanovisko k zlučiteľnosti návrhu právneho predpisu s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie:** bezpredmetné

## **Osobitná časť**

### **K čl. I**

#### **K bodu 1**

V prípade, ak by boli vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania všetci sudcovia Špeciálneho súdu, treba definovať súd, ktorému najvyšší súd prikáže vec na prejednanie. Rovnako sa navrhuje upraviť prípad, ak by boli vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania všetci sudcovia Vyššieho vojenského súdu. Touto úpravou sa vytvárajú zákonné podmienky pre postup na delegovania veci na prejednanie a rozhodnutie inému súdu v týchto dvoch prípadoch.

#### **K bodom 2 až 4**

Ustanovuje sa, že súdom príslušným na vykonávanie úkonov v prípravnom konaní vo veciach v právomoci Špeciálneho súdu je Krajský súd v Banskej Bystrici, a to z dôvodov uvedených vo všeobecnej časti dôvodovej správy.

Zároveň sa spresňuje znenie úkonov uvedených v § 26a, keďže súdy rozdielne aplikovali toto ustanovenie.

Prechodné ustanovenie rieši situáciu, v súvislosti so zmenou § 26 ods. 3 a § 26a, aby nevznikli medzi súdmi spory o príslušnosť.

### **K čl. II**

Vypúšťa sa pôsobnosť Špeciálneho súdu na vydávanie súhlasu na použitie informačnotechnických prostriedkov, keďže taký súhlas súd vydáva ešte pred začatím trestného konania. V týchto prípadoch budú súhlas na použitie informačnotechnických prostriedkov vydávať jednotlivé krajské súdy.

### **K čl. III**

#### **K bodu 1**

Ide o úpravu novelou dotknutej poznámky pod čiarou.

#### **K bodu 2**

Upravuje sa znenie § 150a ods. 2 tak, aby bol doplnený do ustanovenia aj Krajský súd v Banskej Bystrici. Zároveň sa vzhľadom na text ustanovenia navrhuje, aby v situáciách podľa § 150a ods. 2 najvyšší súd a Krajský v Banskej Bystrici postupoval primerane, keďže ustanovenie § 150a ods. 2 je viazané na konanie Špeciálneho súdu ako súdu prvého stupňa.

#### **K bodu 3**

Ustanovuje sa, že sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorí konajú ako substitučný súd, alebo ktorí budú vykonávať úkony v prípravnom konaní vo veciach v právomoci Špeciálneho súdu budú musieť prejsť bezpečnostnou previerkou Národného bezpečnostného úradu podľa zákona č. 215/2004 Z.z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zároveň sa ustanovuje, že títo sudcovia budú mať nárok na základný plat podľa § 66 ods. 1 a funkčný príplatok podľa § 69 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z..

#### **K bodu 4**

Ustanovuje sa, že sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorí konajú vo veciach podľa § 151c ods. 4 musia získať osvedčenie o vykonaní bezpečnostnej previerky Národným bezpečnostným úradom do konca roku 2005. Keďže sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorí konajú ako substitučný súd, už majú funkčný príplatok podľa § 69 ods. 2 aj podľa platného § 151c ods. 4, v prechodnej dobe do

konca roku 2005 budú môcť rozhodovať aj bez vykonania bezpečnostnej previerky Národným bezpečnostným úradom.

#### **K čl. IV**

Nový zákon o sídlach a obvodoch súdov SR (č. 371/2004 Z.z.) mení s účinnosťou od 1.1.2005 sídlo Špeciálneho súdu z Bratislavy do Pezinka. Zmena uvedená v čl. IV návrhu zákona oddiali zmenu sídla súdu o 6 mesiacov na 1.7.2005, keďže je dôvodný predpoklad že v súčasnosti prebiehajúce stavebné práce celého areálu budúceho sídla Špeciálneho súdu sa predĺžia ešte aj na obdobie prvého polroku 2005.

#### **K čl. V**

Navrhuje sa najskôr možná účinnosť.